

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 6Co/5/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8615200695
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrej Radomský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8615200695.2

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Andreja Radomského a členov senátu JUDr. Karola Krochtu a JUDr. Gabriely Világiovej v právnej veci žalobkyne: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom XXX XX C. XX, právne zastúpenej JUDr. Milanom Szöllössym, advokátom, so sídlom Mlynská 28, 040 01 Košice – mestská časť Staré Mesto, IČO: 35570661, proti žalovanej: KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom Štefanovičova 4, 816 23 Bratislava, IČO: 00 585 441, o náhradu škody a ublíženia na zdraví, o odvolaní voči rozsudku Okresného súdu Svidník, č. k. 6C/33/2015-311 zo dňa 21.03.2019, jednohlasne takto

rozhodol:

Zrušuje rozsudok vo výroku II. v tej časti, ktorou súd prvej inštancie uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyni z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia sumu vo výške 2.966,40 eur spolu s 5,05 % úrokom z omeškania ročne od 29.01.2015 do zaplatenia a v súvisiacich výrokoch V. o povinnosti žalovanej zaplatiť súdny poplatok a VI. o trovách konania a v rozsahu tohto zrušenia vracia vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa sa žalobou domáhala, aby súd zaviazal žalovanú zaplatiť žalobkyni z titulu bolestného sumu 202,- eur spolu s 5,05 % ročným úrokom z omeškania od 31.12.2014 do zaplatenia, z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia sumu 22.248,- eur s 5,05 % ročným úrokom z omeškania od 29.01.2015 do zaplatenia, pričom žalobcu odôvodnila tým, že pri dopravnej nehode dňa 04.11.2013, utrpela na D. E. F. G. ťažké ublíženie na zdraví ako chodkyňa zrazená motorovým vozidlom zn. Škoda Felícia, ev. č. G.. Morové vozidlo viedol vodič H. I., nar. XX.XX.XXXX, ktorý sa nedostatočne venoval vedeniu vozidla a na priechode pre chodcov prednou časťou vozidla ju zrazil. Prevádzkovateľ motorového vozidla mal v čase škodovej udalosti uzavreté poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla u žalovanej. Priamy nárok proti poisťovni je daný na základe ust. § 15 zákona č. 381/2001 Z. z.

2. Okresný súd Svidník, ako súd prvej inštancie (ďalej len „súd prvej inštancie“), napadnutým rozsudkom rozhodol, cit.:

„I. Konanie o zaplatenie sumy 20 600 eur zastavuje.

II. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobkyni z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia sumu 2 966,40 eura s 5,05 % úrokom z omeškania ročne do 29.1.2015 do zaplatenia, 5,05 % úrok z omeškania ročne od 29.1.2015 do 2.9.2015 zo sumy 20 600 eur vo výške 615,63 eura, z titulu zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia sumu 4 713,40 eura, to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

III. Vo zvyšku žalobu zamietá.

IV. Žalovaná je povinná zaplatiť na účet Okresného súdu Svidník č. ú. XXXXXXX-XXX/XXXX sumu 1 499,16 eura do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

V. Žalovaná je povinná zaplatiť súdny poplatok v sume 1 733,50 eura prostredníctvom prevádzkovateľa systému Slovenská pošta, a. s., IČO: 36 631 124, so sídlom Partizánska cesta 9, 975 99 Banská Bystrica.

VI. Žalobkyni priznáva proti žalovanej náhradu trov konania v plnom rozsahu, o výške ktorých bude rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.“

3. Právne súd prvej inštancie vec posúdil podľa ust. § 144, § 145 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku, § 427 ods. 1, § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 4 ods. 1, § 4 ods. 2 písm. a), § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 o povinnom zmluvnom poistení, podľa § 444 Občianskeho zákonníka, § 2 ods. 1 a 2, § 2 ods. 2 písm. a), b), c), § 3 ods. 1, § 3 ods. 2, § 4 ods. 1, § 5 ods. 1, 2 a ods. 4 zákona č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia, § 1 Opatrenia Ministerstva zdravotníctva SR č. 6/2013 a č. S 03594 - OL - 2014, § 7 ods. 1, 3, 4 a 6, § 8 ods. 4, § 9 ods. 1, § 10 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z. z., podľa § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z. z., § 100 ods. 1, § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 15 ods. 2 zákona č. 381/2001, § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 3 Nariadenia vlády SR č. 20/2013, § 11 ods. 5 až ods. 7 zákona č. 381/2001 Z. z., § 2 ods. 2 prvá veta zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a § 4 ods. 2 písm. i) zákona č. 71/1992 Zb.

4. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie skutkovo odôvodnil tým, že žalobkyňa pri dopravnej nehode dňa 04.11.2013 ako chodkyňa bola zrazená motorovým vozidlom zn. Škoda Felícia, ev. č. G., ktoré viedol vodič H. I., ktorý sa nedostatočne venoval vedeniu vozidla a na priechode pre chodcov prednou časťou vozidla ju zrazil. V dôsledku úrazu žalobkyňa utrpela ťažkú ujmu na zdraví. Trestným rozkazom Okresného súdu Svidník zo dňa 04.02.2014, č. k. 1T/14/2014 bol vodič H. I. uznaný vinným zo spáchania prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, 2 písm. a) Trestného zákona. Z predložených lekárskejších správ súd zistil, že žalobkyňa bola v ústavnom ošetrovaní od úrazu dňa 04.11.2013 do 14.12.2013. Na kúpeľnej liečbe bola od 23.07.2014 do 20.08.2014. Z lekárskeho posudku o bolestnom a sťaženi spoločenského uplatnenia vypracovaného J. K. G., posudzujúcim lekárom oddelenia úrazovej chirurgie FNŠP J. A. REIMANA Prešov a J. K. B., primárom oddelenia zo dňa 01.10.2014 súd zistil, že bolestné bolo u žalobkyne ohodnotené vo výške 530 bodov a sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 1 350 bodov. Z odborného vyjadrenia znalcov znaleckej organizácie forensic.sk J. L. J., M. a J. M. N. zo dňa 29.07.2015 súd zistil, že títo znalci na základe predloženej zdravotnej dokumentácie považujú nárok SSU u žalobkyne vyčíslený v lekárskom posudku J. K. G. pod jednotlivými položkami za adekvátne, podľa nich nie je možné priznať položku 396a o počte 100 bodov, nakoľko poranenie pravého kolena nebolo v akútnom poúrazovom období medicínsky objektivizované. Z rozhodnutia Sociálnej poisťovne ústredie Bratislava zo dňa 18.04.2016 súd zistil, že žalobkyňa bola uznaná za invalidnú z dôvodu, že má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 60 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Z rozhodnutia je zrejmé, že žalobkyni bol priznaný invalidný dôchodok v sume 247,80 eura s dátumom vzniku invalidity 22.09.2015. Zo znaleckého posudku č. XXX/XX vypracovaného súdom ustanoveným znalcom J. M. F. zo dňa 28.5.2017 súd zistil, že znalec na základe preštudovanej zdravotnej dokumentácie žalobkyne, ako aj na základe jej osobného vyšetrenia dospel k záveru, že bodové ohodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia somatických následkov u žalobkyne je možné priznať jedine za položku 334. Úplná stuhnutosť v pravom laktovom kĺbe (flexia 90-95 stupňov) v počte 200 bodov s tým, že vzhľadom na vysoko nepriaznivú prognózu vývoja zdravotného stavu a trvalý charakter ťažkého obmedzenia hybnosti pravého laktového kĺbu znalec predmetnú položku navýšil podľa § 10 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia, o 100 %, t. j. o 200 bodov. SSU žalobkyne teda znalec ohodnotil celkovým počtom 400 bodov. K spornej položke č. 396a - ľahké obmedzenie hybnosti pravého kolena sa znalec jednoznačne vyjadril, že hodnotenie tejto položky v žiadnom prípade nie je možné akceptovať, nakoľko ani zo zdravotnej dokumentácie po úraze, ani z neskorších nálezov tieto zdravotné ťažkosti žalobkyne nie je možné dať do súvisu s dopravnou nehodou zo dňa 04.11.2013, uvedené ťažkosti nemajú úrazový pôvod, ale sú ťažkosťami z degeneratívneho ochorenia pravého kolenného kĺbu - artrózy. Znalec ďalej konštatoval, že na základe osobného vyšetrenia žalobkyne u nej nezistil žiadne obmedzenie hybnosti ani jedného z oboch bedrových kĺbov, neboli pri dopravnej nehode zo dňa 04.11.2013 poranené. Taktiež zistil, že úraz u žalobkyne nezanechal žiadne plošné jazvy v rozsahu 50 cm², pooperačné jazvy predstavujú iba 8 cm². Zo znaleckého posudku č. X/XXXX vypracovaného súdom ustanovenou znaleckou organizáciou LEGE ARTIS, s r o. Košice zo

dňa 28.02.2018 súd zistil, že znalci znaleckej organizácie stanovili celkové bodové ohodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia somatických následkov u žalobkyne na počet 1 430 bodov, a to položkou 432a. Plošné jazvy plnené súhrnne - 30 bodov, položkou č. 333. Stuhnutie úplné pravého lakťového zhybu v nepriaznivom postavení - 300 bodov + 300 bodov po zvýšení a položkou 323b. Stav po porušení panvového kruhu vrátane zmien na pravom stehne - 400 bodov + 400 bodov po zvýšení. K správnosti záverov lekárskeho posudku o hodnotení sťaženia spoločenského uplatnenia J. K. B. znalci uviedli, že položky 334, 393a, 396a a 432b sú zaradené nesprávne a k odbornému vyjadreniu znaleckej organizácie forensic.sk uviedli, že nesúhlasia so zaradením položky 334, 393a, 432b a súhlasia s nezaradením položky 396. Z výsluchu svedkov J. J. H. a J. O. H., dcéry a zaťa žalobkyne, súd zistil, že uvedení svedkovia sa o žalobkyňu starali po návrate z nemocnice. Uviedli, že pred úrazom žalobkyňa pracovala v Giraltovcich ako šička obuvi. Pred úrazom nemala žiadne vážne problémy, oproti tomu, ako je to teraz, keď bola celá dolámaná. Pred úrazom bola samostatná, sama sa starala o domácnosť, nikto jej nepomáhal. Žijú na dedine, majú dom, záhradku, v ktorej žalobkyňa pracovala. Bola to žena plná energie, úplne sebestačná, mala veľa záujmov, plietla, vyšívala, piekla torty, koláče, štiepala drevo, až na ženu nezvyklé. Po úraze už teraz nič také nerobí. Musia ju poobliekať, pravú ruku má veľmi nemotornú a často sa stane, že niečo rozbije. Dcéra jej musí pomáhať pri kúpaní. Zmenila sa aj jej povaha, je stále nervózna, je v zlom psychickom stave, predtým chodila aj do spoločnosti, teraz už nie, hlavne kvôli pravej ruke, s ktorou nemôže vykonávať činnosti, ktoré predtým bežne zvládala. V súčasnosti už iba oddychuje a keď treba, chodí k lekárom, vlastne toto je jej spoločnosť. Žiť a postarať sa sama o seba by jej už bolo ťažko. Znalec znaleckej organizácie LEGE ARTIS J. I. B. pri výsluchu na pojednávaní uviedol, že trvá v plnom rozsahu na záveroch a bodovom ohodnotení v ich znaleckom posudku. Na otázky, ktoré boli položené, vysvetlili rozdiely, aké vznikli a na základe klinického vyšetrenia žalobkyne stanovili adekvátny rozsah SSÚ k inkriminovanému úrazu. Osobne vyšetrili žalobkyňu, je to uvedené v posudku a bolo prevedené röntgenové vyšetrenie, z čoho je v znaleckom posudku dokumentácia str. 14-18, vrátane posúdenia funkčného stavu po zlomenine panvy u žalobkyne. Ich znalecká organizácia sa v plnom rozsahu oboznámila so znaleckým posudkom J. F. č. XX/XXXX. V závere posudku J. F. bolo stanovenie celkového bodového ohodnotenia SSU somatických následkov žalobkyne prevedené len položkou 334, čo znamená úplnú stuhnutosť v pravom lakťovom kĺbe ohodnotené sadzbou 200 bodov a navýšené na dvojnásobok. Dané hodnotenie je insuficientné, nezobrazuje komplexné hodnotenie následkov daného úrazu u žalobkyne, preto sa ich záverečné hodnotenie líši od všetkých predchádzajúcich posudkov. Všeobecne možno povedať, že hodnotenie sťaženia následkov môže byť dlhšie, môže trvať dva až tri roky po úraze, je to individuálne. SSU zvyčajne je možné teoreticky uplatniť, eventuálne ustáliť najskôr rok od úrazového poškodenia, ale v prípade komplexného poranenia panvy doba, kedy dôjde k ustáleniu rozsahu trvalých následkov môže byť dlhšia, môže trvať dva až tri roky, je to individuálne. Znalecká organizácia hodnotila priamo následok úrazu, poranenia panvy. Tento úraz možno ako trvalý následok hodnotiť ako stav v súvislosti s panvovým kruhom, čiže je to položka, ktorá je priamo zahrnutá ako položka č. 1 prílohy zákona č. 437/2004, pričom J. G., keď posudok vypracoval, nemal v sťažení SSU túto položku zahrnutú. Bolo tam obmedzenie hybnosti v pravom, ľavom bedrovom zhybe, ale sme uviedli, že sa jednalo o nesprávne hodnotenie následkov poranenia panvy. Navyše znalecká organizácia ako jediná, kto posudzoval následky úrazového poškodenia žalobkyne, urobila röntgenové snímky, kde je jasne viditeľné aj popísané v záveroch, že u žalobkyne napriek operačnému riešeniu zlomeniny panvy došlo k zlomeniu osteosyntetického materiálu s následným posunom - dislokáciou fragmentov, čiže nedošlo ku klasickému kostnému zhojeniu, ale je tam väzivové zhojenie. Navyše pacienti po poraneniach panvy majú závažné trvalé následky, nevedia dlho chodiť, majú problém so staním, so sedením, preto vyhodnotili posúdenie následkov po zlomení panvy pomocou majeedovho skóre, čo je všeobecne celosvetovo uznávaný dotazník, ktorý hodnotí funkčné následky pacientov po ťažkom poranení panvy. Žalobkyňa dosiahla v danom dotazníku 59 zo 100 bodov, čo je priemerný až horší výsledok, čo zodpovedá klinickému nálezu. Na otázku, či trvá na závere, že použitie položky č. 396a nebolo správne, znalec uviedol, že nie je možné dokázať priamu príčinnú súvislosť medzi udávaným úrazovým dejom a klinickým nálezom na pravom kolene. Nález na pravom kolene zodpovedá neúrazovému degeneratívnemu poškodeniu, resp. ochoreniu kolena, čo je jasne zdokumentované aj v záveroch magnetickej rezonancie u žalobkyne, čiže nemožno plniť obmedzenie hybnosti kolena v dôsledku tohto úrazového poškodenia. Na ďalšiu otázku, že keď v znaleckom posudku hodnotili aj jazvy, že ktoré všetky jazvy boli započítané, nakoľko J. F. jazvy vôbec nehodnotil, znalec vysvetlil, že na základe fyzického vyšetrenia žalobkyne na strane 14 posudku jasne uvádzajú charakter a rozsah jaziev v jednotlivých anatomických lokalitách u žalobkyne a tieto boli komplexné, všetky jazvy, čo sa týka hornej končatiny aj v oblasti panvy boli plnené jednou položkou ako plošné jazvy, bolo to komplexné hodnotenie všetkých jaziev u žalobkyne. Ďalej uviedol, že trvalé následky, ktoré utrpela žalobkyňa v súvislosti s

dopravnou nehodou, ju obmedzujú vo všetkých aspektoch, kde jej bude robiť limit obmedzenie hybnosti v lakti a následky po zlomenine panvy. Kontrolným znaleckým posudkom sťaženie spoločenského uplatnenia u žalobkyne bolo hodnotené za somatické následky, ktoré vznikli v príčinnej súvislosti s úrazom zo dňa 04.11.2013. Kontrolným znaleckým posudkom bolo sťaženie spoločenského uplatnenia hodnotené položkami 432a, 333, 323b v základe na 730 bodov a po zvýšení sťaženia spoločenského uplatnenia o 700 bodov v zmysle § 10 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z. z. (u položky 333 a položky 323b o 100 %), celkove bolo sťaženie spoločenského uplatnenia ohodnotené na 1 430 bodov.

5. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie právne odôvodnil tým, že bolestné žalobkyne v dôsledku ťažkého ublíženia na zdraví, ktorý utrpela pri dopravnej nehode, bolo ohodnotené lekárske posudkom o bolestnom vypracovaným J. K. G., posudzujúcim lekárom oddelenia úrazovej chirurgie FNŠP J. A. REIMANA Prešov a J. K. B., primárom oddelenia zo dňa 01.10.2014 vo výške 530 bodov. Žalobkyňa si prostredníctvom svojho právneho zástupcu uplatnila dňa 14.10.2014 u žalovanej nárok za bolestné vo výške 8.735,- eur (530 bodov x 16,48 eur), žalovaná dňa 30.12.2014 zaplatila žalobkyni sumu 8.533,- eur (530 bodov x 16,10 eur). Sporným medzi stranami ostalo zaplatenie bolestného vo výške 202 eur, ktoré si žalobkyňa uplatnila žalobou. Žalobkyňa poukazovala na rozdielnu hodnotu bodu pri plnení žalovanej za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia s tým, že žalovaná mala použiť rovnakú hodnotu bodu. Podľa názoru súdu však žalovaná plnila v správnej výške a v tomto sa súd prikláňa k názoru žalovanej, že bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia sú dva odlišné nároky, pre hodnotenie ktorých platia odlišné zásady. Priamo zo zákona č. 437/2004 Z. z. vyplýva, ako je potrebné hodnotiť vznik nároku na SSU a vznik nároku na bolestné. Kým podľa § 9 ods. 1 veta druhá cit. zákona pri určovaní bodového hodnotenia bolesti sa hodnotí akútna fáza bolesti (bez ohľadu na to, kedy je lekárske posudok vydaný), podľa § 10 ods. 1 veta druhá cit. zák. pri určovaní bodového hodnotenia SSU sa hodnotí závažnosť poškodenia na zdraví a predpokladaný vývoj následkov. Odškodnenie za bolesť patrí za vytrpenú bolesť, nie za budúcu (následnú) bolesť, ktorá sa odškodňuje v rámci nároku na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia (Rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 30.07.2008 sp. zn. 5Cdo 119/2008). Pri posudzovaní vzniku nároku na bolestné je potrebné brať do úvahy, v ktorom okamihu poškodený bolesť vytrpel. Nie je možné brať do úvahy až okamih, keď možno zdravotný stav poškodeného považovať za ustálený, pretože uvedené platí pre vznik nároku na SSU. Zo žalobkyňou predloženej zdravotnej dokumentácie, lekárskeho posudku, zo záverov znaleckého posudku znaleckej organizácie LEGE ARTIS a aj z vyjadrenia J. M. F. v znaleckom posudku mal súd preukázané, že žalobkyňa všetky bolesti, spôsobené poškodením na zdraví, jeho liečením a odstraňovaním jeho následkov vytrpela v roku 2013, z toho dôvodu žalovaná poskytla žalobkyni plnenie vo výške 8.533,- eur, keďže hodnota jedného bodu pre rok 2013 bola ustanovená vo výške 16,10 eura. Na základe uvedeného súd žalobu žalobkyne v tejto časti aj čo sa týka príslušenstva zamietol tak, ako je uvedené vo výroku III. rozsudku. Žalobkyňa pri uplatňovaní nároku na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia k žalobe pripojila ako listinný dôkaz lekárske posudok o sťažení spoločenského uplatnenia vypracovaného J. K. G., posudzujúcim lekárom oddelenia úrazovej chirurgie FNŠP J. A. REIMANA Prešov a J. K. B., primárom oddelenia zo dňa 01.10.2014, na základe ktorého bolo sťaženie spoločenského uplatnenia ohodnotené vo výške 1 350 bodov za položky č. 334, 2x 393a, 396a a 432b. Súd návrhu žalobkyne následne vyhovel a nariadil kontrolné znalecké dokazovanie znaleckou organizáciou LEGE ARTIS, s.r.o. Košice. Znalci tejto znaleckej organizácie stanovili celkové bodové ohodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia somatických následkov u žalobkyne na počet 1 430 bodov, a to položkou 432a, plošné jazvy plnené súhrnne 30 bodov, položkou č. 333, stuhnutie úplné pravého laktového zhybu v nepriaznivom postavení 300 bodov + 300 bodov po zvýšení a položkou 323b. Stav po porušení panvového kruhu, vrátane zmien na pravom stehne 400 bodov + 400 bodov po zvýšení. K správnosti záverov lekárskeho posudku o hodnotení sťaženia spoločenského uplatnenia J. K. B. znalci uviedli, že položky 334, 393a, 396a a 432b sú zaradené nesprávne a k odbornému vyjadreniu znaleckej organizácie forensic.sk uviedli, že nesúhlasia so zaradením položky 334, 393a, 432b a súhlasia s nezaradením položky 396. Súd mal preukázané, že znalci znaleckej organizácie, ako to vyplýva z kontrolného znaleckého posudku a z výpovede znalca J. B., znalecký posudok vypracovali po celkovom klinickom vyšetrení žalobkyne a až tak bolo stanovené bodové ohodnotenie SSU. Klinické vyšetrenie spočívalo v osobnom vyšetrení poškodenej troma lekármi, zabezpečením röntgenových snímok, vyšetrením magnetickou rezonanciou, posúdením následkov po zlomenine panvy pomocou majeedovho skóre (celosvetovo uznávaný dotazník) pre hodnotenie funkčných následkov pacientov po ťažkom poškodení panvy. Na základe uvedeného súdu prvej inštancie pri rozhodovaní o uplatnenom nároku na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia žalobkyne v dôsledku ťažkého ublíženia na zdraví dňa 04.11.2013, tak vychádzal z hodnotenia SSU žalobkyne znaleckým posudkom vypracovaným

súdom ustanovenou znaleckou organizáciou LEGE ARTIS, s.r.o. Košice zo dňa 28.02.2018. Na základe uvedeného kontrolného znaleckého posudku žalobkyni tak vznikol nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 23.566,40 eura (1 430 bodov x 16,48 eura). Z tejto sumy žalovaná uhradila žalobkyni čiastku 20.600,- eur, preto súd uložil žalovanej zaplatiť žalobkyni titulom náhrady za SSU sumu 2.966,40 eura tak, ako je uvedené vo výroku II. rozsudku. Žalobkyňa si zmenou žaloby zo dňa 27.09.2018 uplatnila z titulu 50 % zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia sumu 11.783,20 eura (50 % z 23.566,40 eura). Z citovaného zákonného ustanovenia vyplýva, že v prípadoch hodných osobitného zreteľa, akým je uznanie invalidity, môže súd náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia zvýšiť najviac o 50 %. Jedným z faktorov na postup podľa tohto zákonného ustanovenia je teda uznanie invalidity. Opierajúc sa o názor Najvyššieho súdu SR vyslovený v jeho rozhodnutí sp. zn. 5Cdo/212/2010 súd zdôrazňuje, že podľa § 5 ods. 5 zák. č. 437/2004 Z. z. už uznanie invalidity je dôvod hodný osobitného zreteľa pre zvýšenie SSU, čo znamená, že aj keby žiaden iný dôvod na zvýšenie SSU neexistoval, postačuje samotná invalidita poškodeného a je na úvahe súdu, ako vyhodnotí následky úrazu na poškodenú a ich vplyv na jej ďalší život. Súd mal preukázať, že žalobkyňa bola uznaná za invalidnú z dôvodu, že má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 60 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Žalobkyňa úraz utrpela v produktívnom veku, kedy pracovala ako šička. Úraz mal pre žalobkyňu trvalé následky, jej zdravotný stav sa nemení, je predpoklad jeho zhoršovania a následky s tým spojené žalobkyňu negatívne ovplyvňujú vo všetkých sférach života. Výpovedami svedkov bolo preukázané, že žalobkyňa je limitovaná v samoobslužných činnostiach a preto potrebuje pomoc inej osoby. Je hendikepovaná vo všetkých aspektoch pracovného uplatnenia, v spoločenskom a kultúrnom živote, v osobnom živote, vo svojich záľubách a koníčkoch. Nechodí do spoločnosti, je sociálne izolovaná. Na námietky žalovanej súd poukazuje tiež na Ústavu SR, podľa ktorej všetci občania sú si rovní, a preto nemožno vzhliadať na to, či je niekto vrcholový športovec alebo tzv. celebrita, keďže každý občan má nárok, aby pri splnení objektívnych skutočností dosiahol maximálne zvýšenie SSU, keď iný pohľad by znamenal porušovanie základných ľudských práv žalobkyne, ktorej nemôže byť na neprospech, že má záujem pracovať či integrovať sa do spoločnosti (viď rozsudok Najvyššieho súdu SR z 21.06.2018, sp. zn. 3Cdo/209/2017). Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že žalobkynine poškodenie zdravia a jeho dopady sťažujúce možnosti uspokojovania jej životných potrieb a jej spoločenského uplatnenia predstavujú závažný prípad, v ktorom základné odškodnenie sťaženia spoločenského uplatnenia nemôže byť dostatočným odškodnením. S prihliadnutím na výsledkami dokazovania preukázanú existenciu okolností hodných osobitného zreteľa súd pristúpil k zvýšeniu náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa citovaného zákonného ustanovenia. Vzhľadom na individuálne okolnosti prípadu súd dospel k záveru, že primeraným je zvýšenie tejto náhrady o 20 % a preto zaviazal žalovanú na zaplatenie sumy z titulu zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia na sumu 4.713,40 eura tak, ako je uvedené vo výroku I. rozsudku. Žalovaná vzniesla námietku premlčania nároku žalobkyne uplatneného zmenou žaloby zo dňa 19.03.2018, a to jej rozšírením o sumu 1.318,40 eura titulom základného SSU a o sumu 659,20 eura titulom 50 %-ného zvýšenia SSU. Uviedla, že je nepochybné a vyplýva to aj z ustálenej judikatúry, že v prípade SSU plynie výlučne subjektívna premlčacia doba, a to od ustálenia zdravotného stavu, nie od vydania znaleckého, prípadne kontrolného znaleckého posudku. Čo sa týka žalovanou vznesenej námietky premlčania ohľadom nároku žalobkyne uplatneného zmenou žaloby zo dňa 19.03.2018, súd je toho názoru, že táto nie je dôvodná. V čase podania žaloby mala žalobkyňa lekársky posudok o sťažení spoločenského uplatnenia vypracovaného J. K. G., posudzujúcim lekárom oddelenia úrazovej chirurgie FN s P. K. P. I. M. a J. K. B., primárom oddelenia zo dňa 01.10.2014, na základe ktorého bolo sťaženie spoločenského uplatnenia ohodnotenú vo výške 1 350 bodov. V znaleckom posudku znaleckej organizácie LEGE ARTIS bolo sťaženie spoločenského uplatnenia ohodnotenú vo výške 1 430 bodov. Uvedený znalecký posudok súd právnomu zástupcovi žalobkyne doručil dňa 12.03.2018. Na podklade tohto kontrolného znaleckého posudku žalobkyňa písomným podaním zo dňa 19.03.2018 podala návrh na rozšírenie žaloby z titulu základu sťaženia spoločenského uplatnenia o 80 bodov a z titulu 50 % zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia o 40 bodov. Zmena žaloby sa dotýka iba výšky uplatneného nároku, a to vzhľadom na závery kontrolného znaleckého posudku, nie však nároku samotného uplatneného žalobou. Žalobkyňa zmenou žaloby neuplatnila žiaden nový nárok, ale iba to, čo od začiatku konania predstavovalo predmet konania. Žalobkyňa sa o celej škode na zdraví titulom SSU teda dozvedela až dorúčením znaleckého posudku dňa 12.03.2018 a týmto dňom jej začala plynúť subjektívna premlčacia doba v zmysle § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka. V konaní teda nejde zo strany žalobkyne o uplatňovanie premlčaného práva. Ak poisťovateľ nespĺní povinnosť podľa odseku 5, je povinný zaplatiť poškodenému úroky z omeškania podľa osobitného predpisu. Žalobkyňa prostredníctvom svojho právneho zástupcu uplatnila dňa 14.10.2014 u žalovanej z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú

prevádzkou motorového vozidla nárok na náhradu škody z ublíženia na zdraví za bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia spolu 30.983,- eur v zmysle zák. č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia. Dňa 30.12.2014 žalovaný plnil tento nárok za bolestné vo výške 8.533,- eur. Nárok za sťaženie spoločenského uplatnenia uspokojený nebol. Žalobná pohľadávka za bolestné predstavovala sumu 202,- eur s 5,05 %-ným ročným úrokom z omeškania od 31.12.2014 (nasledujúci deň od oznámenia o plnení dňa 30.12.2014) do zaplatenia a za sťaženie spoločenského uplatnenia sumu 22.248,- eur s 5,05 % ročným úrokom z omeškania od 29.01.2015 (3 mesiace a 15 dní do uplatnenia dňa 14.10.2014) do zaplatenia. Súd v časti úroku z omeškania z istiny 202,- eur žalobu žalobkyne zamietol z dôvodov uvedených v bode 59 odôvodnenia rozsudku. Dňa 02.09.2015 žalovaná plnila žalobkyni z titulu SSU sumu 20.600,- eur. Žalobkyňa z tohto plnenia vyčíslila 5,05 %-ný ročný úrok z omeškania zo sumy 20.600,- eur od 29.01.2015 do 02.09.2015, čo predstavuje 615,63 eura. Súd je toho názoru, že do omeškania s plnením sa žalovaná dostala uplynutím 3 mesiacov a 15 dní od uplatnenia nároku žalobkyňou, teda dňom 29.01.2015. Preto súd podľa vyššie citovaných zákonných ustanovení zaviazal žalovanú zaplatiť žalobkyni úrok z omeškania vo výške 5,05 % ročne z náhrady za SSU zo sumy 20.600,- eur sumu 615,63 eura za obdobie od 29.01.2015 do 02.09.2015 a úrok z omeškania vo výške 5,05 % ročne z náhrady za SSU zo zvyšnej sumy 2.966,40 eura od 29.01.2015 do zaplatenia. Je zrejmé, že žalobkyňa uplatňuje úroky z omeškania s plnením peňažného dlhu priznaného jej síce rozhodnutím súdu, ktorým jej ale bola priznaná náhrada škody na zdraví pozostávajúca zo základného SSU. Nejde teda o prípad priznania mimoriadneho odškodnenia za SSU. Súd uložil žalovanej zaplatiť na účet Okresného súdu Svidník sumu 1.499,16 eura, ktorá pozostáva z priznanej znaleckej odmeny za znalecký posudok vypracovaný znaleckou organizáciou LEGE ARTIS, s.r.o. vo výške 1.305,98 eura, z priznanej odmeny za výsluch znalca J. I. B. na pojednávaní dňa 04.12.2018 vo výške 117,67 eura a znalca J. M. F. na pojednávaní dňa 04.12.2018 vo výške 75,51 eura, to všetko vyplatené zo štátnych finančných prostriedkov tak, ako je uvedené vo výroku IV. rozsudku (obdobný spôsob odôvodnenia ako v bode 78).

6. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1 a ods. 2 CSP, § 256 ods. 1 a § 262 ods. 2 CSP. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania v tomto konaní súd zobral do úvahy výsledok sporu v tom, že žalobkyni bolo priznané bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia, výška ktorých závisela od znaleckého dokazovania a nakoniec aj od úvahy súdu. Z týchto dôvodov súd priznal žalobkyni vo vzťahu k žalovanej náhradu trov konania v rozsahu 100 %, tzn. z prísudku, teda zo súm, ktoré boli žalobkyni priznané.

7. Proti rozsudku včas podali odvolanie žalobkyňa, ako aj žalovaná. Žalobkyňa podala odvolanie voči výroku III. rozsudku súdu prvej inštancie a žalovaná voči rozhodnutiu súdu prvej inštancie podala odvolanie proti výroku I., II., IV., V. a VI.

8. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací napadnutým rozsudkom, č. k. 13Co/130/2019-392 zo dňa 08.07.2020 rozhodol, cit.:

„I. Potvrďuje rozsudok.

II. Náhradu trov odvolacieho konania stranám sporu nepriznáva.“

9. Na potvrdenie správnosti prvoinstančného rozhodnutia a k odvolacím námietkam žalobkyne a žalovanej, odvolací súd uvádza nasledovné.

10. Súd prvej inštancie správne priznal žalovanej bodové ohodnotenie za bolestné vo výške 16,10 eura pre kalendárny rok 2013, a to z dôvodu, že v zmysle ust. § 9 ods. 1 veta druhá zákona č. 437/2004 Z. z., pri určovaní bodového ohodnotenia bolesti sa má hodnotiť akútna fáza bolesti bez ohľadu na to, kedy je lekársky posudok reálne vydaný. Odškodňuje sa totiž vytrpená bolesť, nie tzv. budúca a následná bolesť, ktorá už spadá pod náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia. Tu odvolací súd poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/119/2008 z 30.07.2008. Je síce zrejmé, že žalobkyňa podstúpila aj následnú rehabilitačnú liečbu v nasledujúcich rokoch, avšak akútna fáza pretrpenej bolesti nastala v rozhodnom kalendárnom roku 2013.

11. Súd prvej inštancie taktiež správne posúdil nárok žalobkyne uplatnený podľa ust. § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z. z. o nároku žalobkyne na zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia, keď žalobkyni

priznal 20 % navýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia. V tejto veci súd prvej inštancie dostatočne zistil skutkový stav, okrem iného zistil aj skutočnosť, že žalobkyňa bola uznaná za invalidnú z dôvodu, že má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 60 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou, úraz žalobkyne bol v produktívnom veku, pričom táto vykonávala manuálnu prácu ako šička. Rovnako v konaní pred súdom prvej inštancie bolo v rámci znaleckého dokazovania preukázané, že následky u žalobkyne po úraze sú trvalého charakteru a odborníci očakávajú progresiu rozsahu týchto trvalých následkov. Z tohto pohľadu je možno hodnotiť, že u žalobkyne nastalo poškodenie zdravia, ktorého dopady jej sťažujú možnosť uspokojovania jej životných potrieb a spoločenského uplatnenia a jedná sa o závažnejší prípad, pre ktorý základné odškodnenie sťaženia spoločenského uplatnenia sa javí ako nedostatočné. Vzhľadom na individuálne okolnosti tohto prípadu, súd prvej inštancie správne dospel v rámci svojej sudcovskej úvahy k zvýšeniu tejto náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia o 20 %. Aj NSSR v rozhodnutí sp. zn. 3Cdo/209/2017 zo dňa 21.06.2018 konštatoval, že úvaha súdu v zmysle § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z. z. nie je celkom voľná, lebo právny predpis ju usmerňuje tým, že rámcovo stanovuje predpoklady pre vznik nároku na základnú výmeru odškodnenia a tiež hľadiská, ktoré treba mať na zreteli. Pokiaľ zákon stanovuje rozpätie prípustného zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia (až o 50 %), je nepochybné, že rozsah zvýšenia tejto náhrady musí byť diferencovaný. Diferenciácia rozsahu zvýšenia tejto náhrady musí vystihovať individuálne okolnosti každého prípadu. V reálnom živote sa vyskytujúce rozdiely v osobnosti človeka, v jeho individuálnych potrebách, životnom zameraní, v miere jeho angažovanosti v najrozmanitejších sférach života, ako aj odlišnosti v miere závažnosti poškodenia zdravia a intenzite obmedzenia poškodeného sa nevyhnutne musia prejavíť aj v diferencovanom prístupe k zvýšeniu tejto náhrady. Zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v zmysle § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z. z. sa teda neobmedzuje len na prípady vysokej úrovne predchádzajúceho uplatnenia poškodeného v spoločnosti (v kultúrnej, umeleckej, športovej a podobnej sfére života), ale je opodstatnené aj v prípadoch ďalších, v ktorých to odôvodňujú individuálne okolnosti zistené vykonaným dokazovaním. V praxi všeobecných súdov ide o okolnosti najrozmanitejšej povahy, ktoré môžu, avšak nemusia odzrkadľovať mieru spoločenského angažovania sa poškodeného pred škodovou udalosťou (obdobné závery vyplývajú aj z rozhodnutia NS SR sp. zn. 8Cdo 142/2018). Z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo 464/2015 vyplýva, že súd musí dbať na to, aby priznaná výška náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z. z. bola založená na objektívnych a rozumných dôvodoch a aby medzi výškou priznanej náhrady a spôsobenou škodou existoval vzťah primeranosti. Za spravodlivé rozhodnutie o nároku na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia treba považovať také rozhodnutie, ktoré rešpektuje princíp proporcionality. Tento princíp vyžaduje, aby existoval vzťah primeranosti medzi priznanou výškou náhrady a spôsobenou ujmu. Napriek stupňu poškodenia zdravia žalobkyne nejde v jej prípade o najzávažnejšie možné sťaženie uplatnenia sa v živote, ktoré by odôvodňovalo využitie plného zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v zmysle § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z. z. Na základe uvedených dôvodov dospel odvolací súd k záveru, že súd prvej inštancie pri stanovení zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia o 20 % zachoval zásadu primeranosti a svoje právne úvahy, podložené výsledkami vykonaného dokazovania, náležite odôvodnil.

12. Čo sa týka namietaných procesných pochybení súdu prvej inštancie ohľadne vypracovania kontrolného znaleckého posudku, resp. možnosti polozenia otázky pri kontrolnom znaleckom posudku súdom ustanovenému znalcovi, k uvedenému odvolací súd uvádza, že kontrolný znalecký posudok je štandardný dôkazný prostriedok, pričom jedna zo sporových strán takéto kontrolné znalecké dokazovanie navrhne a súd sa s týmto návrhom stotožní, nedochádza ustanovením znalca pre vypracovanie kontrolného znaleckého posudku k porušeniu práva na spravodlivý proces u sporovej strany. Aj v danej veci, práve naopak, došlo na základe kontrolného znaleckého posudku k takému skutkovému zisteniu, že prechádzajúce znalecké posudky neboli vypracované riadne a došlo k pochybeniam znalcov pri ich vypracovaní z toho dôvodu, že pri nich nebol zisťovaný komplexný zdravotný stav žalobkyne. Vzhľadom na tieto skutočnosti odvolací súd konštatuje, že nešlo k porušeniu práva na spravodlivý proces u žalovanej z dôvodu, že odvolací súd u súdu prvej inštancie nevzhladol žiadne procesné pochybenia počas vykonávaného dokazovania tak, ako ich namietala žalovaná. Právo na spravodlivý proces je veľmi široko koncipovaný pojem, pričom medzi jeho zložky možno zaradiť práva ako prístup k súdu, právo na nezávislý a nestranný súd, právo na zákonného sudcu, právo na prejednanie sporu v primeranej lehote, právo na poučenie o procesných právach, právo navrhovať dôkazy a vyjadrovať sa k nim, ako aj ďalšie iné. Porušenie akéhokoľvek čiastkového práva strany sporu postupom súdu predstavuje pochybenie zo strany súdu. O porušenie práva na spravodlivý

proces zo strany súdu však ide len vtedy, ak nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci realizáciu práv strany sporu dosiahne takú intenzitu, ktorá jednoznačne odôvodní záver, že celé konanie sa javí ako nespravodlivé. Konkrétne konanie súdu preto musí byť hodnotené v kontexte celého konania. S prihliadnutím na uvedené odvolací súd dospel k záveru, že namietané konanie súdu nenapĺňa znaky porušenia práva odvolateľa na spravodlivý proces aj s poukazom na vyššie uvedené skutočnosti.

13. Čo sa týka žalovanou vznesenej námietky premlčania nároku žalobkyne uplatneného zmenou žaloby zo dňa 19.03.2018, súd prvej inštancie správne konštatoval, že žalobkyňa predmetnou zmenou žaloby neuplatnila žiaden nový nárok, ale iba to, čo od začiatku konania predstavovalo samotný predmet konania. Tu odvolací súd poukazuje aj na rozhodnutie tunajšieho súdu sp. zn. 21Co/84/2014. Odvolací súd má za to, že pokiaľ žalobkyňa v priebehu konania v súlade so závermi znaleckého posudku (vyhotoveného v prebiehajúcom konaní) rozšíri žalobu, neuplatňuje takýmto podaním žiaden nový nárok, ale uplatňuje iba to, čo od začiatku konania predstavovalo samotný predmet konania.

14. Námietka žalovanej smerujúca k priznaným úrokom z omeškania je taktiež nedôvodná, keďže žalobkyňa patria aj úroky z omeškania v zmysle ňou citovaných ustanovení Občianskeho zákonníka a ich priznanie odvolací súd považuje za dôvodné. Právo žalobkyne na úroky z omeškania jednoznačne vyplývajú z ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pričom predmetný nárok súdna prax bez väčších polemík priznáva. V tejto súvislosti poukazuje odvolací súd aj na právny názor vyslovený Krajským súdom v Bratislave v rozsudku pod sp. zn. 6Co/504/2013 zo dňa 04.11.2013, kde v odôvodnení tohto rozhodnutia predmetný súdu uviedol, že úroky z omeškania podľa ust. § 11 ods. 8 zákona č. 381/2001 Z. z. v spojení s ust. § 11 ods. 6 predmetného zákona sankcionujú len neskoré prešetrenie a vybavenie poisťnej udalosti. Nezbovia však poisťovateľa povinnosti platiť úroky z omeškania za oneskorené plnenie, a to i v prípade, ak poisťovateľ povinnosti uvedené v ust. § 11 ods. 6 zákona č. 381/2001 Z. z. splnil včas, teda skončil prešetrenie poisťnej udalosti alebo poskytol vysvetlenie o odmietnutí poisťného plnenia. Rovnaký právny názor vyslovil aj Krajský súd v Prešove v konaní pod sp. zn. 11Co/74/2016 z 19.09.2017 a taktiež pod sp. zn. 20Co/158/2011 z 12.07.2012 a 20Co/45/2012, ako aj 20Co/66/2011. V týchto rozhodnutiach sa okrem iného uvádza, že ak poisťovateľ sa nestotožňuje s lekárskeho posudkom o výške bodového ohodnotenia, dostáva sa do omeškania, ak mu poškodený nijako nebráni preveriť správnosť bodového ohodnotenia a zbytočne preverenie odkladal.

15. Rovnako správne rozhodol súd prvej inštancie o priznaní trov konania, keď konštatoval, že žalobkyňa bolo priznané bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia, výška ktorých závisela od znaleckého dokazovania a takisto od úvahy súdu. Z týchto dôvodov súd prvej inštancie priznal žalobkyňa vo vzťahu k žalovanej 100 % náhradu trov konania z prísudku, teda zo súm, ktoré žalobkyňa reálne boli súdom vo výrokovvej časti tohto rozhodnutia priznané. Odvolací súd nevzhliadol žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa pre žalovanou navrhované použitie ust. § 257 CSP, ktorá jeho použitie odôvodňovala tým, že v priebehu konania bol zaznamenaný pozitívny postoj žalovanej k sporu, keď časť pohľadávky žalobkyňa vyplatila a zároveň skutočnosť, že podľa názoru žalovanej samotná žaloba žalobkyňou bola podaná predčasne. Tak ako už odvolací súd vyššie konštatoval, z dôvodu, že po prešetrení poisťnej udalosti a uplynutí lehoty 3 mesiacov a 15 dní, žalovaná neplnila z tejto poisťnej udalosti žalobkyňa, nemožno hodnotiť, že by žaloba podaná žalobkyňou bola podaná predčasne a čo sa týka pozitívneho postoja žalovanej v konaní a vyplatenia časti uplatnenej pohľadávky samotnou žalobkyňou, táto skutočnosť nie je spôsobilá privodiť uplatnenie a použitie § 257 Civilného sporového poriadku. Žalovaná napriek vypracovaniu niekoľkých znaleckých posudkov a kontrolnému znaleckému dokazovaniu neuznala oprávnenosť nároku žalovanej čo do titulu sťaženia spoločenského uplatnenia, resp. titulu navýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia, pričom tento svoj postoj nezmenila ani v priebehu odvolacieho konania. Z týchto dôvodov odvolací súd nevzhliadol dôvody hodné osobitného zreteľa v zmysle ust. § 257 CSP.

16. Voči predmetnému rozhodnutiu odvolacieho súdu podala žalovaná dovolanie, ktoré odôvodnila dovolacími dôvodmi v zmysle ust. § 420 písm. f) CSP a ust. § 421 ods. 1 písm. a), resp. písm. c) CSP.

17. Žalovaná tiež zastávala názor, že nárok žalobkyne na SSU uplatnený zmenou žaloby zo dňa 19.03.2018, a to jej rozšírením o sumu 1.318,40 eur (80 bodov x 16,48 eur) titulom základného SSU a o sumu 659,20 eur (40 bodov x 16,48 eur) titulom 50 %-ného zvýšenia SSU, je premlčaný. Uviedla odklon od rozhodnutí NS ČR 29Cdo/2614/2011, 25Cdo/2166/2010, 25Cdo/1952/2012, že v prípade SSU plynie výlučne subjektívna premlčacia doba, a to od ustálenia zdravotného stavu, nie od vydania znaleckého,

prípadne kontrolného znaleckého posudku. Na podporu svojich tvrdení uviedla aj rozhodnutie ÚS SR I. ÚS 384/2015 zo dňa 16.09.2015, podľa ktorého pre posúdenie začiatku plynutia premlčacej doby je rozhodujúci deň ustálenia zdravotného stavu poškodeného. Začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby poškodeného nie je teda viazaný na okamih, kedy sa poškodený zo znaleckého posudku alebo lekárskej správy dozvie bodové ohodnotenie svojej ujmy. Záverom dovolateľka navrhla, aby dovolací súd rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 13Co/130/2019-392 zo dňa 08.07.2020 zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie bolo podané včas (§ 424 CSP), a to oprávneným subjektom (§ 427 CSP), zastúpeným podľa § 429 ods. 2 písm. b) CSP (za dovolateľku koná zamestnanec žalovanej a má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa ako preukázal kópiou VŠ diplomu) skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti, pričom zistil, že dovolanie je v časti dôvodné, v dôsledku čoho dovolací súd zrušil časť výroku napadnutého rozsudku a v časti je nedôvodné, procesným následkom čoho je, že vo zvyšku dovolanie zamietol. Súd rozhodne, ktorý z navrhnutých dôkazov vykoná. V danom prípade išlo o komplikovaný prípad ustálenia výšky SSU, ktorý bol vykonaný celkom troma znaleckými posudkami, dvoma odbornými vyjadreniami a viacerými výsluchmi znalcov. Dovolací súd sa v danom prípade plne stotožňuje s odôvodnením odvolacieho súdu, ktorý v odôvodnení rozsudku uviedol, „že kontrolný znalecký posudok je štandardný dôkazný prostriedok, pričom jedna zo sporových strán takéto kontrolné znalecké dokazovanie navrhne a súd sa s týmto návrhom stotožní, nedochádza ustanovením znalca pre vypracovanie kontrolného znaleckého posudku k porušeniu práva na spravodlivý proces u sporovej strany. Aj v danej veci, práve naopak, došlo na základe kontrolného znaleckého posudku k takému skutkovému zisteniu, že prechádzajúce znalecké posudky neboli vypracované riadne a došlo k pochybeniam znalcov pri ich vypracovaní z toho dôvodu, že pri nich nebol zisťovaný komplexný zdravotný stav žalobkyne. Vzhľadom na tieto skutočnosti odvolací súd konštatuje, že nedošlo k porušeniu práva na spravodlivý proces u žalovanej z dôvodu, že odvolací súd u súdu prvej inštancie nevzhladol žiadne procesné pochybenia počas vykonávaného dokazovania tak, ako ich namietala žalovaná.“ Dovolateľka uplatnila dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP. V zmysle § 421 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Prípustnosť dovolania dovolateľka odôvodnila nesprávnym právnym posúdením otázky okamihu začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby pri uplatnení nároku na sťaženie spoločenského uplatnenia, ktorý súdy nižších stupňov počítali od vydania znaleckého, prípadne kontrolného znaleckého posudku a nie od ustálenia zdravotného stavu. Uviedla odklon od rozhodnutí NS ČR 29Cdo/2614/2011, 25Cdo/2166/2010, 25Cdo/1952/2012 a na podporu svojich tvrdení uviedla aj rozhodnutie Ústavného súdu SR I. ÚS 384/2015 zo dňa 16.09.2015, podľa ktorého pre posúdenie začiatku plynutia premlčacej doby je rozhodujúci deň ustálenia zdravotného stavu poškodeného. Začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby poškodeného nie je teda viazaný na okamih, kedy sa poškodený zo znaleckého posudku alebo lekárskej správy dozvie bodové ohodnotenie svojej ujmy. Dovolací súd konštatuje, že dovolací argument je v tejto časti dôvodný, a súd prvej inštancie ako aj odvolací súd právnu otázku neposúdili správne, keď žalovanej uložili povinnosť zaplatiť žalobkyňi z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia sumu 2.966,40 eura s 5,05 % úrokom z omeškania ročne do 29.01.2015 do zaplatenia. Žalobkyňa na základe kontrolného znaleckého posudku, ktorý sťaženie spoločenského uplatnenia ohodnotil počtom bodov 1 430 (oproti lekárskeму posudku zo dňa 01.10.2014, ktorý SSU ohodnotil na 1 350 bodov), uplatnila náhradu z titulu základu za SSU v sume 2.966,40 (23.566,4 eur - už žalovanou zaplatených 20.600,- eur). Tu si ale treba uvedomiť, že technicky ide o rozdiel 180 bodov (100 bodov namieta žalovaná už od začiatku konania, pričom tieto body boli zo strany žalobkyne uplatňované od začiatku konania, 80 bodov je nových priznaných kontrolným znaleckým posudkom, 180b x 16,48 eur). Spornou tak zostáva celkovo suma 2.996,4 eur, z ktorej si žalobkyňa uplatnila (okrem iného) dňa 19.03.2018 zmenou žaloby sumu zodpovedajúcu 80 bodom SSU (v celkovej hodnote 80 x 16,48), teda sumu 1.318,4 eur. Dovolací súd v tejto časti uvádza, že ako aj dovolateľka správne uviedla názor krajského súdu potvrdený v rozhodnutí Ústavného súdu ÚS SR I. ÚS 384/2015 zo dňa 16.09.2015, podľa ktorého pre posúdenie začiatku plynutia premlčacej doby je rozhodujúci deň ustálenia zdravotného stavu poškodeného. Začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby poškodeného nie je teda viazaný na okamih, kedy sa poškodený zo znaleckého posudku alebo lekárskej správy dozvie bodové ohodnotenie svojej ujmy. Ide o všeobecne akceptovanú a nasledovanú judikatúru a dovolací súd nevidí dôvod odkloniť sa od nej. Obdobná situácia bola riešená aj v rozhodnutí NS SR 3Cdo/66/2018 zo dňa 21.03.2019, v ktorom dovolací súd okrem iného uviedol, že „Ako už bolo uvedené, z hľadiska odškodnenia nie je určujúce, kedy (v akom časovom odstupe od

vytrpenia bolesti alebo sťaženia spoločenského uplatnenia) znalec v súlade s ustanoveniami zákona č. 437/2004 Z. z. vyhotovil posudok. Opačný názor by viedol k tomu, že určujúcimi by nebol objektívny stav (poškodenie zdravia, rozsah vytrpenej bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia), ale okolnosti subjektívnej povahy, podmienené napríklad tým, kedy bolo znalcovi uložené vyhotovenie znaleckého posudku, alebo s akým časovým odstupom ho znalec vypracoval.“ Vzhľadom na nesprávne právne posúdenie odvolacieho súdu v otázke určenia okamihu začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby na uplatnenie SSU, musel dovolací súd rozsudok Krajského súdu v Prešove z 08.07.2020 sp. zn. 13Co/130/2019 v potvrdzujúcej časti, ktorou potvrdil II. výrok napadnutého rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 6C/33/2015-311 zo dňa 17.05.2019 v časti, ktorou uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyni z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia sumu 2.966,40 eura spolu s 5,05 % úrokom z omeškania ročne od 29.01.2015 do zaplatenia, zrušiť a vec mu v tejto časti vrátiť na ďalšie konanie. Dovolací súd len nad rámec vyššie uvedeného uvádza, že s odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie sa v celom rade stotožňuje, odvolací súd v tomto smere odôvodnenie doplnil v bode 22. rozsudku, kedy okrem iného uviedol, že právo žalobkyne na úroky z omeškania jednoznačne vyplývajú z ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pričom predmetný nárok súdna prax bez väčších polemík priznáva. V tejto súvislosti musí dovolací súd uviesť aj skutočnosť, že dovolateľkou uvedený rozsudok NS SR 3Cdo/145/2017 bol nálezom Ústavného súdu SR III. ÚS 309/2020-33 zo dňa 14.10.2021 zrušený a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie. Ústavný súd SR v bode 34. svojho odôvodnenia konštatoval, že „poisťovňa bola poškodeným priamo žalovaná, a preto sa na priznanie úroku z omeškania vzťahujú ustanovenia, podľa ktorých sa poisťovňa dostáva do omeškania bezprostredne po tom, ako si poškodený u nej uplatní svoj priamy nárok na náhradu škody s tým rozdielom, že na úrok z omeškania nemá nárok za obdobie troch mesiacov na šetrenie poisťnej udalosti a 15 dní na výplatu, ak k výplate žiadanej náhrady skutočne došlo.“ Dovolací súd sa predmetnou otázkou („či v prípade omeškania poisťovateľa s poskytnutím poisťného plnenia po uplynutí lehoty podľa § 11 ods. 6 a 7 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení je možné na toto omeškanie aplikovať ustanovenie § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z.“) po náleze Ústavného súdu SR zaoberal, v uznesení 2Cdo/306/2021 zo dňa 25.04.2022, kedy v celom rozsahu prevzal vyššie uvedený právny názor Ústavného súdu SR. Z obsahu spisu jednoznačne vyplýva, že žalobkyňa si podaním zo dňa 14.10.2014 adresovaným žalovanej uplatnila nárok na náhradu škody z ublíženia na zdraví z titulu bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia. Žalovaná reagovala podaním zo dňa 30.12.2014, ktorým oznámila, že ukončila šetrenie poisťnej udalosti a úhrada nároku za bolestné predstavovala celkovú výšku 8.533,- eur, ktoré žalobkyni vyplatila. Vo vzťahu k uplatnenému nároku sťaženia spoločenského uplatnenia uviedla, že prebiehajú konzultácie s odborníkmi, o ďalšom priebehu likvidácie budú žalobkyňu v zákonom stanovenej lehote informovať (č. l. 20). Žalovaná následne adresovala žalobkyni oznámenie zo dňa 02.09.2015, ktorým jej priznala náhradu za SSU v celkovej výške 20.600,- eur. Dovolací súd uvádza, že oznámenie žalovanej o ďalšom priebehu konzultácii s odborníkmi nie je považované za prešetrenie poisťnej udalosti v zmysle ust. § 11 ods. 6 zákona písm. a) zákona č. 381/2001 Z. z. Ohľadne nároku na sťaženie spoločenského uplatnenia tak žalovaná reagovala s odstupom takmer jedného kalendárneho roka. V danom prípade tak závery súdu prvej inštancie potvrdené odvolacím súdom boli správne, žalovaná si nespĺnila povinnosť v zákonom určenej lehote, z dôvodu čoho jej vznikla povinnosť platiť úroky z omeškania, v zmysle vyššie uvedenej judikatúry po uplynutí 3 mesiacov a 15 dní odo dňa oznámenia poškodeného o poisťnej udalosti. K nedostatočnému odôvodneniu rozhodnutia odvolacieho súdu dovolací súd uvádza, že tento nedostatok by zakladal vadu v zmysle ust. § 420 písm. f) CSP. Dovolací súd nakoľko dospel k záveru, že dovolanie je v časti namietaného priznania zaplatenia sumy 2.966,40 eur s 5,05 % úrokom z omeškania ročne od 29.01.2015 do zaplatenia dôvodné, a to z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia, v tejto časti potvrdzujúci výrok odvolacieho súdu zrušil (§ 449 ods. 1 CSP) spolu so súvisiacim výrokom V. o povinnosti žalovanej zaplatiť súdny poplatok a výrokom VI., ktorým bola žalovanej uložená povinnosť nahradiť žalobkyni trovy konania a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Vo zvyšnej časti dovolanie dovolateľky nie je dôvodné, dovolací súd ho tak v zmysle ust. § 448 CSP zamietol. V ostatných častiach dovolaním nenapadnutých ostáva potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu nedotknutý.

18. Z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/205/2021-467 zo dňa 15. decembra 2022 je zrejmé, že podľa názoru dovolacieho súdu je pre posúdenie začiatku plynutia premlčacej doby rozhodujúci deň ustálenia zdravotného stavu poškodeného. Podľa názoru dovolacieho súdu začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby poškodeného nie je teda viazaný na okamih, kedy sa poškodený zo znaleckého posudku alebo lekárskej správy dozvie bodové ohodnotenie svojej ujmy. Podľa názoru dovolacieho súdu sa jedná o všeobecne akceptovanú judikatúru a dovolací súd nevidí

dôvod odkloniť sa od nej. V tomto kontexte poukázal aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 3Cdo/66/2018 zo dňa 21.03.2019. Vzhľadom na takéto nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom ohľadne otázky určenia okamihu začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby a uplatnenia sťaženia spoločenského uplatnenia musel dovolací súd rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 08.07.2020 sp. zn. 13Co/130/2019 v potvrdzujúcej časti, ktorou potvrdil II. výrok napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie zrušiť a vec mu v tejto časti vrátiť na ďalšie konanie.

19. S ohľadom na vyššie uvedené právne závery v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 5Cdo/205/2021 je zrejmé, že je potrebné opätovne posúdiť nárok žalobkyne na sťaženie spoločenského uplatnenia uplatnený zmenou žaloby zo dňa 19.03.2018, a to jej rozšírením o sumu 1.318,40 eura (80 bodov x 16,48 eura) titulom základného sťaženia spoločenského uplatnenia a o sumu 659,20 eura (40 bodov x 16,48 eura) titulom 50 %-ného navýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia z pohľadu plynutia subjektívnej premlčacej doby. Opätovne posúdiť otázku premlčania predmetného nároku vyplývajúceho zo sťaženia spoločenského uplatnenia bude možné až po vyhodnotení dokazovania pred súdom prvej inštancie, na základe ktorého súd prvej inštancie ustáli začiatok plynutia premlčacej doby, pre ktorý bude rozhodujúci deň ustálenia zdravotného stavu poškodeného, ktorý bude potrebné určiť len na základe ďalšieho dokazovania, ktoré však v tomto ohľade na súde prvej inštancie neprebehlo. Vzhľadom k uvedenému odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa ust. § 389 ods. 1 písm. c) zrušil v rozsahu ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia a vec vrátil súdu prvej inštancie v tejto časti konania na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

20. V ďalšom konaní bude povinnosťou súdu prvej inštancie buď vyvodiť z už vykonaného dokazovania moment ustálenia zdravotného stavu poškodeného, alebo k zisteniu tohto momentu vykonať dokazovanie nové, a to tak aby bolo možné dospieť zo strany súdu prvej inštancie k zisteniu konkrétneho rozhodujúceho dňa. Zistenie tohto rozhodujúceho dňa tak bude možné buď na základe už vykonaných dôkazov pred súdom prvej inštancie pred zrušujúcim uznesením odvolacieho súdu, resp. bude ho možné vykonať na základe ďalších návrhov na dokazovanie sporových strán pred súdom prvej inštancie, a to aj z dôvodu, že po zrušení rozhodnutia súdu prvej inštancie súdom odvolacím je procesne opätovne umožnené stranám konania predkladať návrhy na ďalšie dokazovanie so záverom, že sudcovská koncentrácia konania, ktorá nastala pred súdom prvej inštancie do prvého rozhodnutia súdu prvej inštancie sa neuplatňuje po zrušujúcom rozhodnutí odvolacieho súdu, pričom sudcovskú koncentráciu konania možno po takomto rozhodnutí odvolacieho súdu súdom prvej inštancie opätovne aplikovať až po ďalšom stanovení lehôt sporovým stranám na opísanie skutkového stavu veci, resp. predkladanie ďalších dôkazov potrebných pre rozhodnutie vo veci samej. Následne súd prvej inštancie po zistení konkrétneho rozhodujúceho dňa, v ktorom došlo k ustáleniu zdravotného stavu poškodeného, opätovne posúdi námietku premlčania vznesenú žalovanou a opätovne rozhodne o tej časti predmetu sporu, ktorá bola uplatnená titulom sťaženia spoločenského uplatnenia čo do sumy 2.966,40 eura spolu s príslušenstvom a taktiež opätovne rozhodne o povinnosti žalovanej zaplatiť súdny poplatok, ktorý bol pôvodne súvisiacim výrokom číslo V. rozhodnutia súdu prvej inštancie a taktiež súd prvej inštancie opätovne rozhodne o povinnosti žalovanej nahradiť žalobkyni trovy konania, ktorý bol súčasťou súvisiaceho výroku číslo VI. v rozhodnutí súdu prvej inštancie.

21. Súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (ust. § 391 ods. 2 CSP).

22. V novom rozhodnutí vo veci samej súd prvej inštancie zároveň rozhodne aj o náhrade všetkých trov konania v súlade s ust. § 396 ods. 3 Civilného sporového poriadku.

23. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolaateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 CSP v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).